

Suvestinė redakcija nuo 2020-04-21

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2011, Nr. [17-820](#), i. k. 1112060ISAK000V-108

Nauja redakcija nuo 2020-04-21:

Nr. [V-299](#), 2020-04-17, paskelbta TAR 2020-04-20, i. k. 2020-08183

**LIETUVOS RESPUBLIKOS KRAŠTO APSAUGOS
MINISTRAS**

ĮSAKYMAS

**DĖL ASMENŲ, ŽUVUSIŲ (MIRUSIŲ) TARNYBOS TARPTAUTINĖS
OPERACIJOS KARINIAME VIENETE, TARPTAUTINĖJE OPERACIJOJE AR
PASIRENGIMO TARPTAUTINEI OPERACIJAI UŽ LIETUVOS RESPUBLIKOS
TERITORIJOS RIBŲ METU, PALAIKŲ PARVEŽIMO Į LIETUVOS RESPUBLIKĄ
TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2011 m. sausio 31 d. Nr. V-108
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo 61² straipsnio 2 dalimi ir 68 straipsnio 5 dalimi,

t v i r t i n u Asmenų, žuvusių (mirusių) tarnybos tarptautinės operacijos kariniame vienetė, tarptautinėje operacijoje ar pasirengimo tarptautinei operacijai už Lietuvos Respublikos teritorijos ribų metu, palaikų parvežimo į Lietuvos Respubliką tvarkos aprašą (pridedama).

KRAŠTO APSAUGOS MINISTRĖ

RASA JUKNEVIČIENĖ

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
krašto apsaugos ministro
2011 m. sausio 31 d.
įsakymu Nr. V-108
(Lietuvos Respublikos
krašto apsaugos ministro
2020 m. balandžio 17 d.
įsakymo Nr. V-299
redakcija)

**ASMENŲ, ŽUVUSIŲ (MIRUSIŲ) TARNYBOS TARPTAUTINĖS OPERACIJOS
KARINIAME VIENETĖ, TARPTAUTINĖJE OPERACIJOJE AR PASIRENGIMO
TARPTAUTINEI OPERACIJAI UŽ LIETUVOS RESPUBLIKOS TERITORIJOS
RIBŲ METU, PALAIKŲ PARVEŽIMO Į LIETUVOS RESPUBLIKĄ TVARKOS
APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Asmenų, žuvusių (mirusių) tarnybos tarptautinės operacijos kariniame vienete, tarptautinėje operacijoje ar pasirengimo tarptautinei operacijai (toliau – tarptautinėje operacijoje) už Lietuvos Respublikos teritorijos ribų metu, palaikų parvežimo į Lietuvos Respubliką tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) nustato Lietuvos karių, krašto apsaugos sistemos (toliau – KAS) valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, žuvusių (mirusių) tarptautinėje operacijoje už Lietuvos Respublikos teritorijos ribų (toliau – žuvę (mirę) asmenys), transportavimo į Lietuvą procedūras ir sąlygas, taip pat asmenų pareigas, susijusias su asmens palaikų identifikavimu, saugojimu ir laidojimu.

2. Šiame Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

2.1. **asmens palaikai** – žuvusio (mirusio) žmogaus kūnas ar jo dalys;

2.2. **identifikavimas** – asmens tapatybės nustatymas;

2.3. **tarpinis punktas** – vieta už tarptautinės operacijos ribų, nustatyta susitarime (rašytinis arba žodinis susitarimas) su kita šalimi, į kurią tarptautinėje operacijoje dalyvaujantys tarptautiniai partneriai atveža ir perduoda žuvusių (mirusių) asmenų palaikus žuvusių (mirusių) asmenų šalies atstovams;

2.4. **vyriausiasis nacionalinis atstovas** – vyriausiasis Lietuvos karinis atstovas tarptautinėje operacijoje.

**II SKYRIUS
ASMENS PALAIKŲ IDENTIFIKAVIMAS**

3. Žuvusių (mirusių) asmenų palaikai tarptautinėje operacijoje gali būti identifikuojami pagal:

3.1. išorinius požymius (atpažinimo metu žuvusių (mirusių) asmenų tapatybę patvirtinus juos pažinojusiems asmenims);

3.2. asmens tapatybės dokumentus (atpažinimo metu patikrinus žuvusių (mirusių) asmenų asmens tapatybės dokumentus);

3.3. asmens ženklą (atpažinimo metu patikrinus žuvusių (mirusių) asmenų turimus asmens ženklus);

3.4. DNR.

4. Už asmens palaikų identifikavimą yra atsakingi:

4.1. Lietuvos karinio vieneto (toliau – operacinis vienetas), dalyvaujančio tarptautinėje operacijoje, vadai, jeigu žuvę (mirę) asmenys buvo pavaldūs operacinio vieneto vadui arba vykdė užduotis operacinio vieneto sudėtyje ar atliko kitas tikslines užduotis operacinio vieneto atsakomybės rajone;

4.2. vyriausiasis nacionalinis atstovas, jeigu žuvę (mirę) asmenys nebuvo pavaldūs operacinio vieneto vadui ir nevykdė užduočių operacinio vieneto sudėtyje arba operacinio vieneto atsakomybės rajone (pavieniai kariai ar KAS valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartį, atliekantys kitas tikslines užduotis tarptautinės operacijos rajone).

5. Asmens palaikus gali identifikuoti kiti tam pačiam operaciniam vienetai, kuriame tarnavo ar vykdė paskirtas užduotis žuvę (mirę) asmenys, priklausantys kariai ir KAS valstybės tarnautojai bei darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartį, remdamiesi Tvarkos aprašo 3.1, 3.2 ir 3.3 papunkčiais.

6. Asmens palaikus tarptautinėje operacijoje pagal DNR gali identifikuoti tik medicinos gydytojas.

7. Kario ar KAS valstybės tarnautojo, ar darbuotojo, dirbančio pagal darbo sutartį, mirtį tarptautinės operacijos metu gali konstatuoti operacinio vieneto arba tarptautinių partnerių karo gydytojas (toliau – gydytojas). Konstatavęs kario ar KAS valstybės tarnautojo, ar darbuotojo, dirbančio pagal darbo sutartį, mirtį, gydytojas privalo parengti nustatytos formos pranešimą vadovaudamasis Lietuvos karybos standartu Nr. 20LKS-86 „LKS STANAG 2132 (3) *Pirminio medicininio gydymo ir evakuacijos dokumentacija* – AMedP-8.1(A1)[*Documentation Relative to Initial Medical Treatment and Evacuation* – AMedP-8.1(A1)]“, 2013 m. birželio 19 d. patvirtintu Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos pajėgumų ir ginkluotės generalinio direktoriaus, taip pat mirties liudijimą arba jį atitinkantį dokumentą. Pranešimą turi pasirašyti mirtį konstatavęs gydytojas, taip pat bet kuris kitas asmuo, galintis paliudyti kario ar KAS valstybės tarnautojo, ar darbuotojo, dirbančio pagal darbo sutartį, mirties faktą. Jei karys, KAS valstybės tarnautojas ar darbuotojas, dirbantis pagal darbo sutartį, mirė civilinėje sveikatos priežiūros įstaigoje, jo mirtis konstatuojama buvimo valstybės teisės aktu ir joje taikomos praktikos nustatyta tvarka.

III SKYRIUS

ASMENS PALAIKŲ SAUGOJIMAS TARPTAUTINĖJE OPERACIJOJE

8. Asmens palaikų saugojimo tvarką nustato tarptautinėje operacijoje dalyvaujantys operacinių vienetų vadai vadovaudamiesi operacinių vienetų standartinėmis veiklos procedūromis bei kitais teisės aktais.

9. Operacinių vienetų standartinės veiklos procedūros, susijusios su asmens palaikų saugojimu tarptautinės operacijos vietoje, turi būti suderintos su tarptautinės operacijos rajone tarnaujančiu Nacionalinės paramos elemento vadu.

10. Jeigu tarptautinės operacijos rajone nėra Nacionalinės paramos elemento, procedūros neturi prieštarauti tarptautinių partnerių, kurių karinėje stovykloje ar bazėje yra operacinis vienetas, standartinėms veiklos procedūroms, kuriose nustatyta asmens palaikų saugojimo tvarka.

11. Operacinių vienetų vadai asmens palaikų saugojimo procedūras tarptautinės operacijos vietoje, kai nėra galimybių užtikrinti tinkamo palaikų saugojimo tol, kol palaikai bus transportuojami į Lietuvą, turi derinti su tarptautinės operacijos rajone esančiais tarptautiniais partneriais.

IV SKYRIUS

ASMENS PALAIKŲ TRANSPORTAVIMO ORGANIZAVIMAS

12. Gydytojui tarptautinėje operacijoje konstatavus kario ar KAS valstybės tarnautojo, ar darbuotojo, dirbančio pagal darbo sutartį, mirtį, jo palaikai turi būti transportuojami į Lietuvą, jeigu nėra priimtas sprendimas organizuoti palaikų laidojimą tarptautinės operacijos rajone. Palaikų transportavimą iš tarptautinės operacijos į Lietuvą planuoja, koordinuoja ir organizuoja LK Gynybos štabo Jungtinis operacijų centras.

13. Nacionalinės paramos elemento vadai (jeigu tarptautinės operacijos rajone yra Nacionalinės paramos vienetas):

13.1. organizuoja asmens palaikų perdavimą orlaivio (karinio arba civilinio) įgulai, kuri gabens palaikus į (per) tarpinį punktą į Lietuvą, taip pat koordinuoja bagažo tvarkymo, muitinės ir pasienio procedūrų klausimus;

13.2. derina asmens palaikų transportavimo eigą tarptautinės operacijos rajone su vyriausioju nacionaliniu atstovu ir operacinio vieneto vadu;

13.3. asmens palaikų transportavimo iš tarptautinės operacijos rajono į Lietuvą klausimus derina su LK Gynybos štabo Jungtiniu operacijų centru.

14. Operacinio vieneto vadai:

14.1. organizuoja palaikų transportavimą iš tarptautinės operacijos veiksmų rajono iki operacinio vieneto nuolatinės dislokacijos vietos tarptautinėje operacijoje, jeigu žuvę (mirę) asmenys buvo pavaldūs operacinio vieneto vadui arba vykdė užduotis operacinio vieneto sudėtyje ar atliko kitas tikslines užduotis operacinio vieneto atsakomybės rajone;

14.2. derina palaikų transportavimo į nuolatinės dislokacijos vietą eigą su vyriausioju nacionaliniu atstovu ir Nacionalinės paramos elemento vadu;

14.3. jeigu tarptautinės operacijos rajone nėra Nacionalinės paramos vieneto, asmens palaikų transportavimo iš tarptautinės operacijos rajono į Lietuvą klausimus derina su LK Gynybos štabo Jungtiniu operacijų centru.

15. Vyriausiasis nacionalinis atstovas:

15.1. koordinuoja asmens palaikų transportavimo iš tarptautinės operacijos rajono procesą tarpininkaujant Nacionalinės paramos elementui, jeigu žuvę (mirę) asmenys nebuvo pavaldūs operacinio vieneto vadui ir nevykdė užduočių operacinio vieneto sudėtyje arba operacinio vieneto atsakomybės rajone (pavieniai kariai ar KAS valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartį, atliekantys kitas tikslines užduotis tarptautinės operacijos rajone);

15.2. tarptautinės operacijos rajone koordinuoja asmens palaikų gabenimo iš tarptautinės operacijos rajono į Lietuvą procesą, derindamas su tuo susijusius klausimus su operacinio vieneto vadu ir Nacionalinės paramos elementu. Teikia reikalingą informaciją LK Gynybos štabo Jungtiniam operacijų centrui asmeniškai arba tarpininkaujant operacinio vieneto vadui;

15.3. jeigu tarptautinės operacijos rajone nėra Nacionalinės paramos elemento, asmens palaikų transportavimo iš tarptautinės operacijos rajono į Lietuvą klausimus derina su LK Gynybos štabo Jungtiniu operacijų centru.

16. LK Gynybos štabo Jungtinis operacijų centras:

16.1. žuvus (mirus) asmenims tarptautinėje operacijoje į LK Gynybos štabo Jungtinį operacijų centrą pakviečia atstovus iš Krašto apsaugos ministerijos (toliau – KAM) Tarptautinių ryšių ir operacijų grupės, KAM Protokolo skyriaus, LK Karinių oro pajėgų, LK Logistikos valdybos, LK Judėjimo kontrolės centro sprendimo priėmimui;

16.2. vadovaudamasis gauta informacija iš tarptautinės operacijos ir pasitelkdamas Tvarkos aprašo 16.1 papunktyje išvardytus karinių vienetų ir KAM padalinių atstovus, organizuoja sprendimo priėmimo procesą dėl asmens palaikų transportavimo;

16.3. organizuoja leidimo iš Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos ar jos įgaliotų įstaigų gavimą asmens palaikams gabenti iš užsienio valstybės, kurioje jie vykdė užduotis;

16.4. planuoja, koordinuoja ir kontroliuoja asmenų palaikų transportavimo iš tarptautinės operacijos rajono į Lietuvą eigą:

16.4.1. rengia įsakymų ir kitų dokumentų, susijusių su asmens palaikų transportavimu iš tarptautinės operacijos rajono, projektus ir derina juos su kitomis KAS institucijoms;

16.4.2. duoda nurodymus asmens palaikų transportavimą organizuojantiems operacinių vienetų vadams, Nacionalinės paramos elemento vadui ar vyriausiajam nacionaliniam atstovui ir koordinuoja bei kontroliuoja jų veiklą;

16.4.3. prireikus teikia informaciją apie žuvusius (mirusius) asmenis KAS institucijoms, kariniams vienetams, susijusiems su asmens palaikų transportavimo organizavimu, vykdymu, palaikų sutikimo ir laidojimo organizavimu Lietuvoje;

16.4.4. vykdo įsipareigojimus, numatytus Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse ir tarptautiniuose tarpžinybiniuose susitarimuose, organizuojant asmens palaikų transportavimą iš tarptautinės operacijos rajono;

16.4.5. esant poreikiui, pasitelkia kitus KAS institucijų ir karinių vienetų atstovus;

16.4.6. esant LK Gynybos štabo viršininko sprendimui asmens palaikus transportuoti iš tarptautinės operacijos į Lietuvą, informuoja LK Karinės oro pajėgas, LK Judėjimo kontrolės centrą apie pasirengimą transportuoti asmens palaikus, kol jie bus pervežti iš tarptautinės operacijos vietos į Lietuvą arba tarpinį punktą.

17. LK Logistikos valdyba:

17.1. teikia pasiūlymus dėl asmens palaikų transportavimo organizavimo LK Gynybos štabo Jungtiniam operacijų centrui;

17.2. derina transportavimo galimybių klausimus su transportavimą atliekančiomis karinėmis ir civilinėmis institucijomis.

18. LK Judėjimo kontrolės centras:

18.1. teikia pasiūlymus dėl asmens palaikų transportavimo organizavimo LK Gynybos štabo Jungtiniam operacijų centrui;

18.2. rengia kelionės įsakymus;

18.3. suderina su atitinkamomis valstybės institucijomis asmens palaikų gabenimo, juos lydinčių asmenų bagažo tikrinimo, muitinės ir pasienio procedūrų klausimus.

19. LK Karinės oro pajėgos:

19.1. teikia pasiūlymus LK Gynybos štabo Jungtiniam operacijų centrui dėl asmens palaikų transportavimo organizavimo LK Karinių oro pajėgų orlaiviais ir, esant sprendimui asmens palaikus pargabenti į Lietuvą LK Karinių oro pajėgų orlaiviu, atlieka reikiamas procedūras LK Karinių oro pajėgų orlaivio skrydžiui atlikti;

19.2. teikia informaciją LK Gynybos štabo Jungtiniam operacijų centrui apie asmens palaikų pervežimo laiką, vietą ir kitą reikalingą informaciją, siekdamas tinkamai organizuoti asmens palaikų pervežimą iš Lietuvos oro uosto į konkrečią vietą Lietuvos teritorijoje;

19.3. vykdo LK Karinių oro pajėgų orlaivio skrydį asmens palaikams pargabenti;

19.4. nedelsdamos informuoja LK Gynybos štabo Jungtinį operacijų centrą apie visus pasikeitimus transportuojant asmens palaikus LK Karinių oro pajėgų orlaiviu.

20. KAM Protokolo skyrius organizuoja asmens palaikų sutikimą Lietuvos oro uoste ir laidojimo ceremoniją.

21. Asmens palaikai iš tarptautinės operacijos į Lietuvą yra gabenami specialiuose sandariuose metaliniuose cinkuotuose karstuose, skirtuose palaikams transportuoti (vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. spalio 9 d. įsakymu Nr. 494 „Dėl Asmenų, mirusių nuo pavojingų ir ypač pavojingų užkrečiamųjų ligų, palaikų vežimo transporto priemonėmis, jų įvežimo į Lietuvos Respubliką ir išvežimo iš jos, laidojimo ir perlaidojimo tvarkos patvirtinimo“).

22. Kartu su asmens palaikais iš tarptautinės operacijos į Lietuvą yra gabenami jų asmeniniai daiktai (ekipuotė, asmeninis bagažas), pridedamas daiktų aprašas, kurį parengia operacinio vieneto vado ar vyriausiojo nacionalinio atstovo paskirtas asmuo. Daiktų aprašas

yra tvirtinamas operacinio vieneto vado ar vyriausiojo nacionalinio atstovo parašu arba jų įgalioto asmens parašu.

23. Kartu su asmens palaikais iš tarptautinės operacijos į Lietuvą vyksta asmens palaikus lydintis asmuo, kurį paskiria operacinio vieneto vadas arba vyriausiasis nacionalinis atstovas. Jeigu nėra galimybės skirti palaikus lydinčio asmens tarptautinėje karinėje operacijoje, sprendimą dėl palaikus lydinčio asmens priima LK Gynybos štabo viršininkas.

24. Karinis vienetas (ar KAS institucija), iš kurio žuvę (mirę) asmenys išvyko į tarptautinę operaciją, organizuoja asmens palaikų nuvežimą iš oro uosto (Lietuvoje) į konkrečią vietą ir šarvojimą.

25. Asmens palaikai iš tarptautinės operacijos gali būti parvežami tarptautinių partnerių ar Lietuvos pajėgumais (į tarpinį punktą ar tiesiai į Lietuvą, atsižvelgiant į rašytinio arba žodinio susitarimo tarp šalių nuostatas).

V SKYRIUS

INFORMACIJOS APIE ŽUVUSIUS (MIRUSIUS) ASMENIS PERDAVIMAS

26. LK Gynybos štabas:

26.1. Gavęs skubų pranešimą apie tarptautinėje operacijoje žuvusius (mirusius) asmenis, apie tai praneša LK vadui, krašto apsaugos ministrui, krašto apsaugos viceministrui gynybos politikai, KAM Gynybos politikos grupės vadovui, LK vado atstovui spaudai, krašto apsaugos ministro patarėjui viešiesiems ryšiams, KAM Strateginės komunikacijos ir viešųjų ryšių departamento direktoriui, KAM Tarptautinių ryšių ir operacijų grupės vadovui, KAM Protokolo skyriui, Antrojo operatyvinių tarnybų departamento prie KAM budėtojai, LK vyriausiajam kapelionui, LK Logistikos valdybos vadui, LK Karinių oro pajėgų vadui, LK Karo policijai, gavęs krašto apsaugos ministro leidimą – Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijai (patarėjui gynybos klausimais), Lietuvos Respublikos Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkui, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijai, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijai. Taip pat informuoja karinio vieneto, kurio pagrindu suformuotas padalinys, dalyvaujantis tarptautinėje operacijoje, vadą ir karinio vieneto ar KAS institucijos, iš kurios asmuo išvyko, vadovą.

26.2. Teikia iš tarptautinių operacijų rajono arba tarpinio punkto gautą naujausią informaciją, susijusią su asmens palaikų transportavimu, KAM ir LK vadovybėms, LK Logistikos valdybai, LK Karinėms oro pajėgoms, KAM Tarptautinių ryšių ir operacijų grupei, KAM Protokolo skyriui pagal jų pareikalavimą. Teikia apibendrintą ir patikslintą informaciją apie priimtus sprendimus ir mirusių (žuvusių) asmenų palaikų transportavimo eigą LK vadovybei pagal jos nurodymą.

27. Asmenys, prieš išvykdamį į tarptautinę operaciją ar prieš išvykdamį atlikti kitas tikslines užduotis tarptautinės operacijos rajone:

27.1. raštu informuoja karinio vieneto ar KAS institucijos, iš kurios išvyksta, vadovą, kam pateikti informaciją jiems žuvus ar mirus ;

27.2. karinio vieneto ar KAS institucijos vadovas raštu pateikia informaciją LK Gynybos štabui apie karių nurodytus asmenis, kuriuos reikėtų informuoti mirus (žuvus) asmeniui, ne vėliau kaip likus vienai savaitei iki išvykimo į tarptautinę operaciją.

28. Apie asmenų žūtį (mirtį) žuvusiųjų (mirusiųjų) artimuosius nedelsdamas informuoja karinio vieneto (ar KAS institucijos), iš kurio asmuo išvyko į tarptautinę operaciją, vadas (viršininkas), kapelionas ir užtikrina, kad būtų suteikta reikalinga pagalba teisės aktų nustatyta tvarka. Artimiesiems nurodoma mirties data, preliminaros žūties (mirties) aplinkybės ir priežastys. Kol informacija apie žuvusius (mirusius) asmenis nėra asmeniškai perduota artimiesiems, draudžiama ją platinti žiniasklaidos atstovams.

29. Visos priemonės, susijusios su mirusių (žuvusių) asmenų palaikų laidojimu, yra derinamos su žuvusių (mirusių) asmenų artimaisiais, atsižvelgiant į jų pageidavimus.

VI SKYRIUS

ASMENŲ, MIRUSIŲ NUO PAVOJINGŲ IR YPAČ PAVOJINGŲ UŽKREČIAMŲJŲ LIGŲ, PALAIKŲ TRANSPORTAVIMAS

30. Asmenų, mirusių nuo pavojingų ir ypač pavojingų užkrečiamųjų ligų, palaikai vežami į Lietuvą vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. spalio 9 d. įsakyme Nr. 494 „Dėl Asmenų, mirusių nuo pavojingų ir ypač pavojingų užkrečiamųjų ligų, palaikų vežimo transporto priemonėmis, jų įvežimo į Lietuvos Respubliką ir išvežimo iš jos, laidojimo ir perlaidojimo tvarkos patvirtinimo“ nustatyta tvarka.

31. Asmens palaikai gali būti vežami visų rūšių transportu.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-1260](#), 2017-12-28, paskelbta TAR 2017-12-28, i. k. 2017-21410

Dėl krašto apsaugos ministro 2011 m. sausio 31 d. įsakymo Nr. V-108 „Dėl Žmogaus palaikų transportavimo iš tarptautinių operacijų tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-299](#), 2020-04-17, paskelbta TAR 2020-04-20, i. k. 2020-08183

Dėl krašto apsaugos ministro 2011 m. sausio 31 d. įsakymo Nr. V-108 „Dėl Žmogaus palaikų transportavimo iš tarptautinių operacijų tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo